

Genel Tutumlar Ve ?nan??lar – 2

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Genel Tutumlar Ve ?nan??lar – 2*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22202>

Özet

Genel Tutumlar ve ?nan??lar - 2 ölçe?i, bireylerin sahip oldu?u irrasyonel ve rasyonel inançlar? ölçmek amacıyla geli?tirilmis bir psikometrik arac?n Türkçe diline yönelik bir uyarlama çalışmasıdır. Bu ölçek, özellikle Rasyonel-Emotif Bili?sel Davran?? Terapisi (REBT) çerçevesinde temel alınan dört bili?sel süreci (dü?ünce biçimlerini) do?rulamayı hedeflemiştir. Çalışma, ölçe?in Türkiye örnekleminde güvenilirli?ini ve geçerlili?ini test etmi? ve orijinal ölçe?in yapısal modelini destekledi?ini göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

İrrasyonel inançlar, Rasyonel inançlar, Bili?sel Süreçler Modeli, REBT, Psikolojik ölçek, Türkçe uyarlama, Tutum.

Yazarlar

Murat Art?ran, Raymond DiGiuseppe

Amaç

Bu ölçe?in temel amacı, bireylerin günlük yaşam olaylarına karşı geli?tirdikleri genel tutumları ve inanç sistemlerini, rasyonellik ve irrasyonellik boyutlarında nicel olarak de?erlendirmektir. Uyarlama çalışması, özgün ölçe?in teorik olarak varsayılan yapıya Türk kültürüne taşıyarak, bu inançların psikopatoloji ile ilişkisini incelemeye olanak tanıyan geçerli bir araç sunmayı amaçlamıştır.

Ölçek, özellikle REBT kuramının merkezinde yer alan, psikolojik sıkıntıya yol açan zorunlulukçu ve mutlakiyetçi inançlar? (irrasyonel inançlar?) ile sağlıklı işleyi?i destekleyen esnek ve tercih temelli inançlar? (rasyonel inançlar?) ay?rt etmeyi hedefler.

Yapı

Genel Tutumlar ve ?nan??lar - 2 ölçe?i, bireyin bili?sel yapısını ve dünya görüşünü şekillendiren temel inanç sistemlerini ölçmektedir. Bu yapı, genellikle dört temel bili?sel sürece ayrılır: 1) Kendine Yönelik Talepkarlık, 2) Başkalarına Yönelik Talepkarlık, 3) Yaşam Koşullarına Yönelik Talepkarlık ve 4) Düşük Hayal Kırıklığı Toleransı (Daha geni? bir model olan Dört Bili?sel Süreçler Modeli'ni do?rulamaktadır).

Ölçek, bireylerin kendi de?erleri, başkalarının kabulü ve yaşamın adilli?i hakkındaki kat? veya esnek tutumların de?erlendirilerek, duygusal ve davranışsal sonuçları öngörmeye kullanılan temel bir yapısal ölçü araçlarıdır.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, Art?ran ve DiGiuseppe (2020) taraf?ndan yürütölen adaptasyon çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemi?tir. Çal??ma, ölçe?in Türkçe versiyonunun, irrasyonel ve rasyonel inançlar? ölçen özgün ölçe?in varsay?lan dört faktörlü yap?s?n? ba?ar?yla do?rulad???n? belirtmektedir. Bu bulgu, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?ya uygun oldu?unu gösteren önemli bir kan?ttır.

Güvenirlik

Kaynakta do?rudan güvenilirlik katsay?lar? verilmemi? olsa da, adaptasyon çal??mas?n?n ba?l??? "Güvenilirlik, Geçerlilik Çal??malar?" ?eklinde geçti?inden, ölçe?in Türkçe formunun tatmin edici düzeyde güvenilirlik özelliklerine sahip oldu?u varsay?lmaktadır. Tipik olarak, bu tür uyarlama çal??malar?nda iç tutarlılık (Cronbach alfa) ve/veya test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?larak ölçek maddelerinin tutarlılı?? kan?tlanm???tır.

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, Art?ran ve DiGiuseppe (2020) taraf?ndan yap?lan çal??mada detaylı olarak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in, Rasyonel-Emotif Bili?sel Davran?? Terapisi kuram?n?n öngördü?ü dört ana bili?sel süreci temsil eden faktör yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir. Bu dört faktörlü modelin do?rulanmas?, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?arılı oldu?unu ve teorik olarak sağlam bir yap?ya sahip oldu?unu teyit etmektedir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal bir ölçe?in Türkçe adaptasyonu)

Format: Kendi kendine raporlama (Self-report)

Kullan?lan Ölçek Tipi: 5'li Likert derecelendirme (Muhtemelen 1=Kesinlikle kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle kat?l?yorum ?eklinde)

Madde Say?s?: 72 madde

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama dili), Orijinal dil (Bilinmiyor, ancak ?ngilizce oldu?u tahmin edilmektedir)

Popölasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Belirtilmemi? (Genellikle üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popölasyonu)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki bir örneklem üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışması yapılmıştır.

Test Metodolojisi: Katılımcılar, her bir maddeye ne ölçüde katıldıkları 5 dereceli bir ölçek üzerinde belirtirler. Puanlama, irrasyonel ve rasyonel inanç alt boyutları için ayrı ayrı yapılır.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Davranış Terapisi, Mutlakiyetçi düşünme, Esnek inançlar, Psikometri, Ölçek geliştirme, İrrasyonel, Rasyonel-Emotif Terapi.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Murat Artıran

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilinmiyor

Kurumsal E-posta Adresleri: dr.muratartiran@gmail.com

Yazma Adresi: dr.muratartiran@gmail.com

Çizimler, Ücret ve Test Yılı

Çizimler ve Ücret: Çizimler ve kullanım ücretleri hakkında spesifik bilgi verilmemiştir. Kullanım için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Testin Yayın Yılı (Uyarılama): 2020

Kaynakça

Artıran, M., DiGiuseppe, R. A Turkish Translation of a Measure of Irrational and Rational Beliefs: Reliability, Validity Studies and Confirmation of the Four Cognitive Processes Model. Journal of Rational-Emotive Cognitive-Behavior Therapy. 38, 369-398 (2020). <https://doi.org/10.1007/s10942-020-00340-9>

Makalenin orijinal bağlantısı için: link.springer.com

Ölçeğin Word dosyası (DOCX) buradan indirilebilir: [genel-tutumlar-ve-inanislar-2-toad.docx](#)

Ölçeğin PDF dosyası buradan indirilebilir: [genel-tutumlar-ve-inanislar-2-toad.pdf](#)

Genel Tutumlar Ve ?nan??lar - 2 Maddeleri

ÖNEMLİ: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dilinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir. Ölçek toplamda 72 maddeden olu?maktadır.

1. ?nsanlar bana sayg?s?zca davran?rlarsa, bu onlar?n i?e yaramaz, terbiyesiz insanlar oldu?unu göstergesidir.
2. Etraf?mdaki önemli ki?iler taraf?ndan sevilmiyorsam bu onlar?n de?ersiz olduklar?n? gösteren bir ?eydir.
3. Yapt???m i?leri yetersiz bulan insanlar?n gözümde de?eri hiç yoktur.